

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت

شماره مسلسل: ۱۳۹۲۰۱۱۴

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۲/۱۳

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت

تدوین:

حسین فاتحی زاده

ناظر علمی:

کاظم کوهی

گروه تدوین

شماره مسلسل: ۱۳۹۲۰۱۱۴

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۱۲/۱۳

پژوهشکده شورای نگهبان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت

فهرست مطالب

۲	..... مقدمه
۳	..... مرحله اول بررسی
۸	..... نظر (مرحله اول) شورای نگهبان
۹	..... مرحله دوم بررسی
۱۰	..... نظر (مرحله دوم) شورای نگهبان
۱۱	..... مرحله سوم بررسی
۱۳	..... نظر (مرحله سوم) شورای نگهبان
۱۴	..... مرحله چهارم بررسی
۱۶	..... نظر نهایی شورای نگهبان

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضا را استخراج نموده، و با حفظ اصالت، آنها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

مرحله اول بررسی

تاریخ مصوبه هیأت وزیران: ۱۳۸۹/۰۵/۰۳

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۹/۰۵/۲۷

- بررسی ماده ۲

اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیر ساخت:

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۵/۳ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۴۸۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۲/۲۸ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و به استناد ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) - مصوب

۱. ماده ۷ برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳: «ماده ۷ - به منظور ساماندهی و استفاده مطلوب از امکانات شرکت‌های دولتی و افزایش بازدهی و بهره‌وری و اداره مطلوب شرکت‌هایی که ضروری است در بخش دولتی باقی بمانند و نیز فراهم کردن زمینه واگذاری شرکت‌هایی که ادامه فعالیت آن‌ها در بخش دولتی غیرضروری است به بخش غیردولتی، به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به واگذاری، انحلال، ادغام و تجدید سازمان شرکت‌های دولتی، اصلاح و تصویب اساسنامه شرکت‌ها، تصویب آئین‌نامه‌های مالی و معاملاتی، تصویب آئین‌نامه‌های استخدامی و بیمه، با رعایت مقررات و قوانین مربوط و جابه‌جایی و انتقال وظایف، نیروی انسانی، سهام و دارایی‌های شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته به آن‌ها با رعایت موارد ذیل اقدام کند:

الف - کلیه امور مربوط به سیاست‌گذاری و اعمال وظایف حاکمیت دولت تا پایان سال دوم برنامه از شرکت‌های دولتی منفک و به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذی‌ربط محول می‌گردد.

ب - شرکت‌های دولتی صرفاً در قالب شرکت‌های مادر تخصصی و شرکت‌های عملیاتی (نسل دوم) سازماندهی شده و زیر نظر مجمع عمومی در چارچوب اساسنامه شرکت اداره خواهند شد. این‌گونه شرکت‌ها از نظر سیاست‌ها و برنامه‌های بخشی تابع ضوابط و مقررات وزارتخانه‌های تخصصی مربوطه خواهند بود.

تبصره ۱ - تشکیل شرکت‌های دولتی صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است و تبدیل شرکت‌هایی که سهام شرکت‌های دولتی در آن‌ها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است به شرکت دولتی ممنوع است.

تبصره ۲ - مشارکت و سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی به استثنای بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و شرکت‌های بیمه در سایر شرکت‌های موضوع این ماده مستلزم کسب مجوز از هیأت وزیران است.

تبصره ۳ - شرکت‌هایی که سهم دولت و شرکت‌های دولتی در آن‌ها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است، غیردولتی بوده و مشمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکت‌های دولتی نمی‌باشند.

تبصره ۴ - دولت مکلف است حداکثر ظرف مدت دو سال پس از شروع اجرای برنامه چهارم توسعه، بنا

به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، شرکت‌هایی که ماهیت حاکمیتی دارند، به شکل سازمانی مناسب تغییر وضعیت داده و به دستگاه اجرائی مرتبط منتقل نمایند.

تبصره ۵ - شرکت‌های دولتی که تا ابتدای سال ۱۳۸۳ بنا به تشخیص سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی راکد و غیرفعال بوده‌اند، اجازه شروع فعالیت ندارند و منحل اعلام می‌شوند.

تبصره ۶ - دولت موظف است تا پایان سال اول برنامه کلیه دفاتر و شعب شرکت‌های دولتی مستقر در خارج از کشور را منحل نماید. موارد ضروری بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

ج - شرکت‌های دولتی که با تصویب هیأت وزیران مشمول واگذاری به بخش غیردولتی می‌شوند صرفاً طی مدت تعیین شده در هیأت واگذاری برای واگذاری مشمول مقررات حاکم بر شرکت‌های دولتی نخواهند بود و در چارچوب قانون تجارت اداره می‌شوند.

د - ادامه فعالیت شرکت‌های دولتی تنها در شرایط زیر ممکن است:

۱ - فعالیت آن‌ها انحصاری باشد.

۲ - بخش غیردولتی انگیزه‌ای برای فعالیت در آن زمینه را نداشته باشد.

ه - تبدیل وضعیت کارکنان شرکت‌های موضوع تبصره (۴) بند (ب) این ماده با رعایت حقوق مکتسبه به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در قالب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

و - نقل و انتقال سهام در ارتباط با اجرای این ماده (ناشی از ادغام، انحلال و تجدید سازمان) از پرداخت مالیات معاف است.

ز - حق مالکیت دولت در شرکت‌های مادر تخصصی (به استثناء شرکت‌هایی که ریاست مجمع آن‌ها با رئیس‌جمهور است) از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان مالکیت شرکت‌های دولتی که به استناد این قانون زیر نظر رئیس‌جمهور تشکیل خواهد شد (به تشخیص دولت) اعمال می‌شود دولت مکلف است نسبت به اصلاح اساسنامه این‌گروه شرکت‌ها به نحو مقتضی اقدام قانونی نماید. بار مالی احتمالی تشکیل سازمان مذکور از ردیف‌های متمرکز در اختیار رئیس‌جمهور تأمین می‌گردد. کلیه شرکت‌هایی که مشمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام بوده و یا دارای قانون خاص هستند مشمول این بند می‌باشند.

تبصره - اساسنامه این سازمان با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ح - شرکت‌های مادر تخصصی نیز با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قابل واگذاری هستند و مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی در آن‌ها مجاز است. نحوه و روش مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی در شرکت‌های مادر تخصصی بنا به پیشنهاد مجمع عمومی شرکت ذی‌ربط و تأیید هیأت عالی واگذاری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ط - دولت مکلف است حداکثر تا سال سوم برنامه، نسبت به اصلاح ساختار و سودآوری شرکت‌های دولتی که به استناد صورت‌های مالی سال اول برنامه زیانده هستند اقدام و در غیر این صورت آن‌ها را

۱۳۸۳ - تصویب نمود:

اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت، موضوع تصویب نامه شماره ۱۶۹۲۹۹/ت/۳۷۷۵۱ هـ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۰^(۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

منحل کند.

ی - در کلیه مواردی که به موجب قوانین، اجازه تصویب اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله دستگاه‌های موضوع ماده (۱۶۰) این قانون و همچنین نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی به دولت داده شده است، اصلاح و تغییر اساسنامه با پیشنهاد دستگاه ذی‌ربط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با هیأت وزیران می‌باشد.

تبصره - هیأت دولت موظف است تا پایان سال دوم برنامه اساسنامه کلیه بانک‌ها و شرکت‌های دولتی موضوع این بند را بر اساس پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به نحوی اصلاح نماید که اختیارات و چگونگی انتخاب اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل و بارزسان با رعایت مواد (۱۰۷)، (۱۰۸)، (۱۱۶)، (۱۱۸)، (۱۱۹)، (۱۲۴) و (۱۲۵) قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۴ همسان گردد.

ک - مفاد ماده (۶۲) قانون برنامه سوم توسعه در مورد کلیه شرکت‌های دولتی از جمله شرکت‌هایی که صد درصد (۱۰۰) سهام آن‌ها متعلق به دولت و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن‌ها و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است نافذ بوده و در صورتی که تجدید ارزیابی دارایی‌های آن‌ها مطابق ماده مزبور انجام شده باشد از زمان تجدید ارزیابی قابل اعمال در حساب‌های مربوط می‌باشد و شرکت‌هایی که تجدید ارزیابی آن‌ها در دوران برنامه سوم توسعه میسر نشده باشد، مجازند تا آخر سال دوم برنامه چهارم توسعه برای یک بار طبق مفاد ماده فوق‌الذکر نسبت به تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت خود اقدام نمایند.

ل - مقررات (آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های) مغایر با تصمیمات هیأت وزیران در چارچوب اختیارات موضوع این ماده ملغی‌الاثراست.

م - دولت موظف است منابع لازم جهت اجرای بخش انرژی‌های نو موضوع ماده (۶۲) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ را از محل بند (الف) ماده (۳) برنامه تأمین نماید.

ن - به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به واگذاری مالکیت املاک، تأسیسات، ماشین‌آلات و هرگونه مالکیت مربوط به تأسیسات آب و فاضلاب که در اختیار و تصرف شرکت‌های آب و فاضلابی است که قبل یا بعد از تشکیل شرکت‌های مذکور ایجاد و در اختیار و تصرف آن‌ها قرار گرفته یا خواهد گرفت به شرکت‌ها اقدام نماید. در این خصوص شرکت‌های آب و فاضلاب به عنوان دستگاه بهره‌بردار تلقی گردیده و مواد (۳۲) و (۳۳) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ در مورد آن‌ها قابل اجرا است.

س - کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) این قانون مشمول مفاد این ماده می‌باشند.»

۱. گفتنی است تاریخ ذکر شده در اینجا (۱۳۸۷/۹/۲۰)، تاریخ ابلاغ اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت از سوی دولت می‌باشد و تاریخ تصویب این اساسنامه در دولت، ۱۳۸۶/۶/۱۸ بوده است که در مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۶ نیز به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

الف- ماده (۲)^(۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲- شبکه مادر مخابراتی از مجموعه سیستم‌های شبکه زیرساخت راه دور (شبکه بین استانی، بین مراکز استان‌ها، شهرها و مناطق خاص) و بین‌الملل مخابرات کشور از جمله شبکه مایکروویو، شبکه اصلی فیبر نوری بین استانی و مناطق خاص، شبکه بین آن‌ها و ایستگاه‌های زمینی ماهواره‌ای مخابراتی مرتبط با زیرساخت، مراکز سوئیچینگ راه دور بین استانی و بین‌المللی (مداری و بسته‌ای) تشکیل شده که تأمین ظرفیت‌های انتقال و راهیابی ترافیک راه دور و بین‌الملل و پشتیبانی و مدیریت هر نوع ترافیک صوت، تصویر و داده مورد نیاز کشور (اپراتورها، متقاضیان دولتی و غیردولتی، اشخاص حقیقی و حقوقی و نظایر آن) در محدوده بین استانی و مناطق خاص را بر عهده دارد. منظور از شهرها و مناطق خاص مراکزی است که به دلیل اهمیت علاوه بر مراکز استان، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت ارتباطات زیرساخت) باید در آن شهرها و مناطق نیز حضور داشته باشد. فهرست این مراکز به پیشنهاد وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد.

شرکت ارتباطات زیرساخت به عنوان متولی شبکه مادر مخابراتی در کشور و کارگزار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، به منظور اعمال حاکمیت، وظیفه اجرایی سوئیچینگ و ارتباطات اپراتورهای مخابراتی را در نقاط حضور و شبکه‌های مربوط بر عهده داشته و بر این اساس باید از نیروهای متخصص، ابزارها و امکانات فنی مناسب برخوردار گردد.

ب- ماده (۷)^(۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱. ماده ۲ اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت مصوب ۱۳۸۶: «ماده ۲ - شبکه ارتباطات زیرساخت عبارتست از مجموعه سیستم‌های شبکه زیرساخت راه دور و بین‌الملل مخابرات کشور از جمله مراکز شبکه مایکروویو، شبکه اصلی فیبرنوری بین استانی و ایستگاه‌های زمینی ماهواره‌ای مخابراتی مرتبط با زیرساخت، مراکز سوئیچینگ راه دور بین استانی و بین‌الملل (مداری و بسته‌ای) که تأمین ظرفیت‌های انتقال و راهیابی ترافیک راه دور و بین‌الملل و پشتیبانی و مدیریت هر نوع ترافیک صوت، تصویر و داده مورد نیاز کشور (اپراتورها، متقاضیان دولتی و غیردولتی، اشخاص حقیقی و حقوقی و نظایر آن) در محدوده بین استانی را برعهده دارد.»

۲. ماده ۷ اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت مصوب ۱۳۸۶: «ماده ۷ - سرمایه شرکت مبلغ ۲/۱۰۹/۵۱۵/۰۶۳/۲۶۲ ریال شامل ۲۱/۰۹۵/۱۵۰ سهم یکصد هزار (۱۰۰،۰۰۰) ریالی و ۶۳/۲۶۲ ریال پاره سهم با نام تقسیم می‌گردد و صددرصد (۱۰۰٪) سهام متعلق به دولت می‌باشد.

تبصره - ...»

ماده ۷- سرمایه شرکت مبلغ ۲/۱۵۵/۵۷۴/۰۶۳/۲۶۲ ریال شامل ۲۱/۵۵۵/۷۴۰ سهم یکصد هزار ریالی و ۶۳/۲۶۲ ریال پاره سهم با نام تقسیم می‌گردد و صددرصد سهام متعلق به دولت است.

ج- در ماده (۱۰)^(۱)، وزیران رفاه و تأمین اجتماعی و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ترکیب اعضای مجمع عمومی اضافه می‌شوند.

د- در ماده (۲۵)^(۲) بعد از عبارت «هیأت‌مدیره» عبارت «یا نماینده منتخب هیأت‌مدیره» اضافه می‌شود.

الف- دیدگاه مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ج- دیدگاه ابهام

- بر اساس اصل (۸۵) قانون اساسی، تصویب اساسنامه‌های سازمان‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت از وظایف مجلس است، لیکن مجلس می‌تواند اختیار تصویب آنها را به دولت یا کمیسیون‌های داخلی مجلس واگذار کند. بر این اساس، هیأت دولت بدون مجوز مجلس، حق تصویب اساسنامه‌های مزبور را نخواهد داشت. از طرف دیگر، در صورت واگذاری این حق به دولت، تصویب این اساسنامه‌ها باید در چارچوب و حیطه تفویضی مجلس باشد. بر همین اساس، با توجه به آنکه مجلس به موجب بند (ی) ماده (۷) قانون برنامه چهارم، هرگونه اصلاح و تغییر در اساسنامه‌ها از

۱. ماده ۱۰ اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت مصوب ۱۳۸۶: «ماده ۱۰ - مجمع عمومی شرکت از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۱ - وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات (رئیس مجمع عمومی)

۲ - وزیر امور اقتصادی و دارایی

۳ - معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور.»

۴. ماده ۲۵ اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت مصوب ۱۳۸۶: «ماده ۲۵ - کلیه چک‌ها، اسناد، اوراق مالی، قراردادها و اسناد تعهدآور شرکت باید به امضای مدیر عامل یا نماینده وی و یکی از اعضای هیأت‌مدیره برسد. مکاتبات اداری به امضای مدیرعامل یا نماینده وی خواهد رسید. ضمناً کلیه چک‌ها علاوه بر امضای افراد یاد شده به امضای ذی‌حساب و یا نماینده مجاز وی خواهد رسید.»

سوی دولت را به پیشنهاد دستگاه ذی ربط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور منوط کرده است، باید اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت نیز چنین روندی را طی کرده باشد تا اقدام دولت در چارچوب مجوز مجلس و اصل ۸۵ قانون اساسی تلقی گردد. بدین جهت، از آنجا که مشخص نیست در اصلاح این اساسنامه، دولت فرآیند مذکور در ذیل بند (ی) ماده (۷) قانون برنامه چهارم را رعایت کرده یا خیر، ابهام وجود دارد و لذا امکان اظهار نظر شورای نگهبان در خصوص مغایرت یا عدم مغایرت این مصوبه با قانون اساسی وجود ندارد.

د- تصمیم شورا

رعایت مفاد بند (ی) ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه در اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت دارای ابهام است و امکان اظهار نظر شورا وجود ندارد.

نظر (مرحله اول) شورای نگهبان^(۱)

از این جهت که مشخص نیست آیا در تصویب این مصوبه، رعایت بند (ی) ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شده یا خیر؟ ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد گردید.

---

۱. مندرج در نامه شماره ۸۹/۳۰/۳۹۴۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۰۳ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

مرحله دوم بررسی

تاریخ مصوبه هیأت وزیران: ۱۳۸۹/۰۵/۰۳ (بدون تغییر)

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۹/۱۰/۲۲

- بررسی ماده ۲

اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت:

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۵/۳ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۴۸۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۲/۲۸ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و به استناد ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - تصویب نمود:

اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت، موضوع تصویب نامه شماره ۱۶۹۲۹۹/ت/۳۷۷۵۱ هـ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۰ به شرح زیر اصلاح می شود:

الف- ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲- ...

[معاون اول رئیس جمهور در نامه شماره ۲۲۶۱۸-۳/۸۹ مورخ ۱۳۸۹/۸/۱۹ خطاب به قائم مقام دبیر شورای نگهبان، ابراز می دارد:

با سلام، بازگشت به نامه شماره ۸۹/۳۰/۳۹۴۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳ در خصوص ابهام اصلاحیه اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت، نظر به اینکه در پیش نویس تصویب نامه ارسالی عبارت «و تأیید معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور» بعد از عبارت «وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات» تحریر نشده است، لذا مراتب برای اصلاح اعلام می شود.]

الف- دیدگاه مغایرت

- با توجه به اینکه نامه معاون اول رئیس جمهور، نمی تواند به منزله اصلاح اساسنامه هیأت وزیران و رعایت تشریفات مقرر برای تصویب اساسنامه در هیأت وزیران تلقی شود، لذا ایراد شورای نگهبان در خصوص رعایت بند (ی) ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه همچنان پا برجا است. در صورتی که مفاد بند (ی) ماده ۷ قانون

برنامه چهارم؛ یعنی اخذ موافقت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برای اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت رعایت شده باشد، این موضوع باید به طور رسمی در متن مصوبه هیأت وزیران اعمال و سپس این مصوبه به همراه متن کامل اساسنامه به شورای نگهبان ارسال گردد تا اظهار نظر نسبت به آن امکان‌پذیر گردد.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

نامه معاون اول رئیس جمهور در خصوص رعایت بند (ی) ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه نسبت به اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت، اصلاح اساسنامه مذکور تلقی نمی‌شود.

نظر (مرحله دوم) شورای نگهبان^(۱)

از آنجا که نامه مرقوم، مبین اصلاح اساسنامه مذکور نمی‌باشد پس از اقدام در این خصوص، اصلاحیه جهت اظهار نظر به این شورا ارسال تا اقدام لازم معمول گردد.

---

۱. مندرج در نامه شماره ۸۹/۳۰/۴۱۲۹۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۰۳ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

مرحله سوم بررسی

تاریخ مصوبه هیأت وزیران: ۱۳۸۹/۱۲/۰۴

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۹/۱۲/۲۵

- بررسی ماده ۲

اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت:

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۴۸۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۲/۲۸ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و به استناد ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳- تصویب نمود:

اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۶۹۲۹۹/ت/۳۷۷۵۱ هـ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۰ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲- شبکه مادر مخابراتی از مجموعه سیستم‌های شبکه زیرساخت راه دور (شبکه بین استانی، بین مراکز استان‌ها، شهرها و مناطق خاص) و بین‌الملل مخابرات کشور از جمله شبکه مایکروویو، شبکه اصلی فیبر نوری بین استانی و مناطق خاص، شبکه بین آنها و ایستگاه‌های زمینی ماهواره‌ای مخابراتی مرتبط با زیرساخت، مراکز سوئیچینگ راه دور بین استانی و بین‌المللی (مداری و بسته‌ای) تشکیل شده که تأمین ظرفیت‌های انتقال و راهیابی ترافیک راه دور و بین‌الملل و پشتیبانی و مدیریت هر نوع ترافیک صوت، تصویر و داده مورد نیاز کشور (اپراتورها، متقاضیان دولتی و غیردولتی، اشخاص حقیقی و حقوقی و نظایر آن) در محدوده بین استانی و مناطق خاص را برعهده دارد. منظور از شهرها و مناطق خاص مراکزی است که به دلیل اهمیت، علاوه بر مراکز استان، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت ارتباطات زیرساخت) باید در آن شهرها و مناطق نیز حضور داشته باشد. فهرست این مراکز به پیشنهاد وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد. شرکت

ارتباطات زیرساخت به عنوان متولی شبکه مادر مخابراتی در کشور و کارگزار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، به منظور اعمال حاکمیت، وظیفه اجرایی سوئیچینگ و ارتباطات اپراتورهای مخابراتی را در نقاط حضور و شبکه‌های مربوط بر عهده داشته و بر این اساس باید از نیروهای متخصص، ابزارها و امکانات فنی مناسب برخوردار گردد.

ب- ماده (۷) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۷- سرمایه شرکت مبلغ ۶۳/۲۶۲/۰۶۳/۵۷۴/۰۲/۱۵۵ ریال شامل ۲۱/۵۵۵/۷۴۰ سهم یکصد هزار ریالی و ۶۳/۲۶۲ ریال پاره سهم با نام تقسیم می‌گردد و صددرصد سهام متعلق به دولت است.

ج- در ماده (۱۰)، وزیران رفاه و تأمین اجتماعی و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ترکیب اعضای مجمع عمومی اضافه می‌شوند.

د- در ماده (۲۵) بعد از عبارت «هیأت‌مدیره»، عبارت «یا نماینده منتخب هیأت‌مدیره» اضافه می‌شود.

الف- دیدگاه مغایرت

- طبق اصل (۸۵) قانون اساسی، صلاحیت قانونگذاری از جمله در خصوص تصویب، اصلاح و تغییر اساسنامه شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت در اختیار مجلس است، لیکن مجلس بر اساس تجویز حکم مندرج در ذیل همین اصل، می‌تواند صلاحیت خویش در زمینه تصویب این اساسنامه‌ها را به کمیسیون‌های داخلی خویش و یا دولت واگذار کند. با این حال، در مواردی که چنین صلاحیتی به دولت واگذار می‌شود، دولت صرفاً می‌تواند در حیطه و محدوده اختیار تفویض شده از سوی مجلس، به تصویب اساسنامه اقدام کند. بر این اساس، هرگونه تجاوز دولت از این محدوده اذن، خروج از محدوده صلاحیت تقنینی اعطایی به دولت تلقی می‌شود و در تغایر با اصل (۸۵) قانون اساسی خواهد بود. بدین ترتیب، با توجه به اطلاق ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه و به خصوص بند (الف) آن که دولت را موظف نموده تا کلیه امور مربوط به اعمال وظایف حاکمیتی را تا پایان سال دوم برنامه، از شرکت‌های دولتی منفک و به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذی‌ربط محول نماید، به نظر می‌رسد که واگذاری اعمال وظایف حاکمیتی در امور مخابراتی به شرکت

ارتباطات زیرساخت در ذیل ماده (۲) اساسنامه مصوب هیأت وزیران، مغایر با مصوبه مجلس و خروج از حیطة اختیارات تفویضی به دولت، محسوب شده و لذا این مصوبه، مغایر با اصل (۸۵) قانون اساسی است.

- استفاده از الفاظ و اصطلاحات بیگانه از جمله «سیستم»، «مایکروویو»، «سوئیچینگ»، «اپراتور» و... در ماده (۲)، با توجه به اینکه معادل آن‌ها در فرهنگ و زبان فارسی موجود است، مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است که مقرر می‌دارد اسناد و مکاتبات و متون رسمی باید با زبان و خط فارسی باشد.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

- واگذاری اعمال حاکمیتی به شرکت ارتباطات زیرساخت در ماده (۲) اصلاحی این اساسنامه، مغایر با محدوده اذن تفویضی مجلس به دولت برای اصلاح اساسنامه‌ها (مصرّح در ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه) است و در نتیجه، این مصوبه مغایر با اصل (۸۵) قانون اساسی است.

- استفاده از الفاظ و اصطلاحات بیگانه در ماده (۲) اصلاحی، مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

نظر (مرحله سوم) شورای نگهبان^(۱)

۱- با توجه به اطلاق ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳، واگذاری اعمال حاکمیتی به شرکت در ماده (۲) اصلاحی، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی شناخته شد.

---

۱. مندرج در نامه شماره ۸۹/۳۰/۴۱۸۹۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۶ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

۲- استفاده از الفاظ و اصطلاحات بیگانه در ماده (۲) اصلاحی، مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی شناخته شد.

مرحله چهارم بررسی

تاریخ مصوبه هیأت وزیران: ۱۳۹۰/۰۸/۲۹

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۱/۰۱/۳۰

– بررسی ماده ۲

اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیر ساخت:

بازگشت به نامه شماره ۸۹/۳۰/۴۱۸۹۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۶، اصلاح اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت که در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۸/۲۹ هیأت وزیران تصویب شده است، به شرح زیر برای اقدام لازم ایفاد می‌گردد:

ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲- شبکه مادر مخابراتی از مجموعه سامانه‌های (سیستم‌های) شبکه زیرساخت راه دور (شبکه بین استانی، بین مراکز استان‌ها، شهرها و مناطق خاص) و بین‌الملل مخابرات کشور از جمله شبکه ریزموج (مایکروویو)، شبکه اصلی تار نوری (فیبر نوری) بین استانی و مناطق خاص، شبکه بین آنها و ایستگاه‌های زمینی ماهواره‌ای مخابراتی مرتبط با زیرساخت، مراکز سودهی (سوئیچینگ) راه دور بین‌استانی و بین‌المللی (مداری و بسته‌ای) تشکیل شده که تأمین ظرفیت‌های انتقال و راهبایی جریان (ترافیک) راه دور و بین‌الملل و پشتیبانی و مدیریت هر نوع جریان (ترافیک) صوت، تصویر و داده مورد نیاز کشور (عملگرها (اپراتورها)، متقاضیان دولتی و غیردولتی، اشخاص حقیقی و حقوقی و نظایر آن) در محدوده بین استانی و مناطق خاص را برعهده دارد. منظور از شهرها و مناطق خاص مراکزی است که به دلیل اهمیت علاوه بر مراکز استان، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت ارتباطات زیرساخت) باید در آن شهرها و مناطق نیز حضور داشته باشد. فهرست این مراکز به پیشنهاد وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد. شرکت ارتباطات زیرساخت به عنوان متولی شبکه مادر مخابراتی در کشور و

کارگزار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، به منظور اعمال حاکمیت، وظیفه اجرایی سودهی (سوئیچینگ) و ارتباطات عملگرهای (اپراتورهای) مخابراتی را در نقاط حضور و شبکه‌های مربوط بر عهده داشته و بر این اساس باید از نیروهای متخصص، ابزارها و امکانات فنی مناسب برخوردار گردد.

الف- دیدگاه مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- شرکت ارتباطات زیرساخت با ارسال نامه‌ای به شورای نگهبان، اعلام داشته که صلاحیت‌ها و وظایف واگذار شده به این شرکت در امور مخابراتی مستند به مصوبه شورای عالی امنیت ملی است که در سال ۱۳۸۸ به تأیید مقام معظم رهبری نیز رسیده است. در این نامه که مصوبه شورای عالی امنیت ملی نیز بدان پیوست شده، تصریح شده که شرکت ارتباطات زیرساخت با استناد به مصوبه شورای عالی امنیت ملی، مکلف به اصلاح و تغییر مفاد ماده (۲) اساسنامه موجود گردیده و متن ماده (۲) اصلاحی، عیناً مفاد مصوبه شورای عالی امنیت ملی است که در اساسنامه اصلاحی شرکت ارتباطات زیرساخت آمده است. همچنین در این نامه بیان شده که ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه ناظر بر وضعیت شرکت‌های دولتی که مشمول واگذاری به بخش غیردولتی می‌باشند، می‌گردد و مضافاً شرکت ارتباطات زیرساخت به عنوان کارگزار و به نمایندگی از وزارت متبوع، عهده‌دار اعمال (امور) حاکمیتی در بخش ارتباطات زیرساخت کشور خواهد بود، لذا مفاد ماده (۲) اصلاحی مغایرتی با ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه و همچنین اصل ۸۵ قانون اساسی نخواهد داشت.

بر این اساس، با توجه به این نامه و مستندات ابرازی از سوی شرکت ارتباطات زیرساخت، از آنجا که شورای عالی امنیت ملی مطابق اصل (۱۷۶) در حوزه سیاستگذاری امور امنیتی، واجد صلاحیت اختصاصی است و مصوبات آن در این حوزه، پس از تأیید مقام رهبری لازم‌الاجرا است، ایراد پیشین شورای نگهبان نسبت به ماده (۲) اساسنامه اصلاحی این شرکت منتفی است و اقدام هیأت دولت در تغییر این

اساسنامه به استناد مصوبه شورای عالی امنیت ملی، قانونی و قابل پذیرش است. بنابراین، این مصوبه با موازین شرع و اصول قانون اساسی مغایرتی ندارد.

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

ماده (۲) اساسنامه با موازین شرع و قانون اساسی مغایرت ندارد.

نظر نهایی شورای نگهبان^(۱)

اساسنامه شرکت ارتباطات زیرساخت، با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

---

۱. مندرج در نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۶۳۹۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۳۱ شورای نگهبان، خطاب به معاون اول رئیس جمهور.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نکهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را با افتخار تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir